

prima instanță, Judecătoria Strășeni
judecător: D. Mîrzenco
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău
judecători: A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru

Î N C H E I E R E

23 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ionașco Gheorghe,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ionașco
Alexandru împotriva lui Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia, intervenienți principali
Ăivazova Elena și Ionașco Maria cu privire la evacuarea, fără acordarea altui
spațiu locativ și cererea depusă de Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia împotriva lui
Ionașco Alexandru și Ionașco Olga cu privire la constatarea dreptului de abitație și
obligarea de a nu crea obstacole în folosința spațiului locativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, prin care
au fost admise apelurile declarate de Ionașco Alexandru și Ionașco Olga și a fost
casată integral hotărârea Judecătoriei Strășeni din 02 martie 2016, a fost emisă o
nouă hotărâre, prin care a fost admisă integral cererea de chemare în judecată
depusă de Ionașco Alexandru împotriva lui Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia,
intervenienți principali Ăivazova Elena și Ionașco Maria cu privire la evacuarea,
fără acordarea altui spațiu locativ, și a fost respinsă, ca neîntemeiată, cererea
depusă de Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia împotriva lui Ionașco Alexandru și
Ionașco Olga cu privire la constatarea dreptului de abitație și obligarea de a nu crea
obstacole în folosința spațiului locativ,

c o n s t a ț ă:

La data de 28 august 2014, Ionașco Alexandru, a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia cu privire la evacuarea
din bunul imobil, fără acordarea altui spațiu locativ.

În motivarea acțiunii, reclamantul Ionașco Alexandru a indicat că, locuiește în casa situată la adresa XXXXXXXXX, deținând dreptul de proprietate asupra acesteia, în baza contractului de donație din data de 07 martie 2000.

Astfel, a menționat că, începând cu anul 2002, a permis feciorului său, Ionașco Gheorghe, să locuiască împreună, cu familia sa, în casa situată la adresa XXXXXXXXX, ce-i aparține cu drept de proprietate.

Reclamantul Ionașco Alexandru, a indicat că, începând cu anul 2002 și până în prezent, cu pârâtul Ionașco Gheorghe și familia acestuia, sunt în relații ostile, deoarece pârâtii încalcă regulile de conviețuire, deteriorând imobilul. La fel, a indicat că este agresat verbal și fizic de către Ionașco Gheorghe.

Reclamantul a mai menționat că, prin aceste fapte, Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia, îi fac imposibilă conviețuirea, în același imobil, provocând conflicte în familie, care au efect negativ asupra stării sale psihologice.

De asemenea, reclamantul Ionașco Alexandru, a indicat că drept dovadă a comportamentului agresiv al pârâților Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia, sunt ordonanța de protecție a Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2014 și ordonanța de protecție a Judecătorei Strășeni din 25 aprilie 2014, eliberate lui Ionașco Alexandru împotriva agresorilor Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia.

Reclamantul Ionașco Alexandru, a solicitat evacuarea, fără acordarea altui spațiu de locuit, a lui Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia din bunul imobil situat în XXXXXXXXX, înregistrată cu drept de proprietate pe numele lui Ionașco Alexandru.

În drept, reclamantul Ionașco Alexandru și-a întemeiat pretențiile în baza prevederilor art. art. 315, 316 alin. (1), 320 alin. (2), 321 alin. (2), 376 Cod civil și art.art. 102, 130,131 Codul cu privire la locuințe.

La data de 18 septembrie 2014, Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ionașco Alexandru și Ionașco Olga, prin care au solicitat obligarea pârâților de a nu le îngreși dreptul de folosire a spațiului locativ și constatarea dreptului de abitație în casa de locuit.

În motivarea acțiunii depuse, reclamantii Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia au indicat faptul că, locuiesc în casa situată la adresa XXXXXXXXX, din anul 1998,

Astfel, au indicat că jumătate din imobilul, situat la adresa XXXXXXXXX, este ocupată de Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia împreună cu fiicele acestora, iar în a doua jumătate a imobilului, locuiesc pârâtii Ionașco Alexandru și Ionașco Olga.

Reclamantii Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia au menționat că, pârâtii Ionașco Alexandru și Ionașco Olga, le îngreșesc dreptul de folosire a spațiului locativ, prin acțiuni, precum stricarea geamului, punerea lacătului la poartă,

pomparea intenționată a apei din fântână și pricinuirea dezordinii în odăile, ocupate de aceștia.

Reclamanții au mai menționat că în anul 1998, la nunta acestora, tatăl reclamantului Ionașco Gheorghe, pîrîtul Ionașco Alexandru, a anunțat oral că îi dăruiește casa, care la acel moment aparținea, cu drept de proprietate, lui Zubac (Ionașco) Parascovia, mama pîrîtului Ionașco Alexandru.

La data de 06 martie 2000, bunica Zubac (Ionașco) Parascovia a donat casa, situată la adresa XXXXXXXXX, pîrîtului Ionașco Alexandru. Astfel, pîrîtul Ionașco Alexandru i-ar fi comunicat reclamantului Ionașco Gheorghe, că casa, de fapt, este a lui, cum a anunțat și la nuntă, dar contract nu a fost întocmit pe numele acestuia, pe motiv ca soția fiului său, Ionașco Lilia să nu poată pretinde la această casă.

Prin urmare, reclamantul Ionașco Gheorghe, considerând că este proprietar, a efectuat diverse lucrări de reparație a imobilului, pentru care a cheltuit sume semnificative de bani. Totodată, a menționat că a îngrijit și de bunica sa, Zubac (Ionașco) Parascovia, conform înțelegerii, cu tatăl său, Ionașco Alexandru.

Astfel, reclamanții au invocat că în anul 2010, procurorul Procuraturii Strășeni D. Buinovski s-a adresat, cu cerere de chemare în judecată, în interesele lui Ionașco Alexandru, cu privire la evacuarea lui Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia, din casa de locuit menționată. La fel, au invocat că, Ionașco Gheorghe a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva lui Ionașco Alexandru și Ionașco Olga privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra acestui imobil, iar ambele acțiuni au fost conexe și examinate de judecătoria Strășeni. Prin hotărârea Judecătoria Strășeni din 14 iulie 2010, ambele cereri de chemare în judecată au fost respinse, fiind menținută prin decizia Curții de Apel din 20 octombrie 2011 și decizia Curții Supreme de Justiție din 08 decembrie 2011.

Reclamanții Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia au invocat că, motivul respingerii cererii, privind evacuarea lui Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia, din casa de locuit din XXXXXXXXX, a constituit faptul că instanța de judecată a constatat că Ionașco Gheorghe, împreună cu familia sa, s-au instalat cu traiul și locuiesc, în imobilul menționat, cu acordul proprietarului acestuia, Ionașco Alexandru.

În aceste circumstanțe, Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia, făcând referire la prevederile art. 123, alin. (2) Cod de procedură civilă, și la faptele constatate, prin hotărârea judecătorească irevocabilă, referitor la dreptul lor de abitație și, în acest sens, au solicitat să fie obligați pârâții Ionașco Alexandru și Ionașco Olga, să nu le creeze obstacole în folosirea odăilor din casa de locuit și terenul aferent, care constituie ½ cotă parte din gospodăria din XXXXXXXXX.

Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia au mai indicat că, dat fiind faptul că pârâții Ionașco Alexandru și Ionașco Olga, se eschivează de la perfectarea actului

juridic, pentru înregistrarea dreptului de abitație în imobilul în litigiu, în Registrul bunurilor imobile, sunt în imposibilitatea de a încheia contracte individuale cu furnizorii de energie electrică, gaz, apă și telefonie. Astfel, au solicitat recunoașterea dreptului de abitație în 1/2 cotă parte, din gospodăria, situată în XXXXXXXX, cu obligarea lui Ionașco Alexandru și Ionașco Olga, de a nu le crea obstacole, în folosirea odăilor, din casa de locuit și terenul aferent, care constituie 1/2 cotă parte, din gospodăria din XXXXXXXX.

Prin încheierea Judecătoriei Strășeni din 11 decembrie 2014, a fost dispusă conexarea într-o singură procedură, a cauzelor civile la cererea de chemare în judecată depusă de Ionașco Alexandru împotriva lui Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia, cu privire la evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ și cererea depusă de Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia împotriva lui Ionașco Alexandru și Ionașco Olga cu privire la constatarea dreptului de abitație și obligarea de a nu crea obstacole în folosința spațiului locativ.

Prin încheierea Judecătoriei Strășeni din 16 martie 2015, a fost admisă cererea depusă de Ionașco Alexandru și Ionașco Olga și s-a dispus atragerea în calitate de intervenienți accesorii pe Ionașco Maria și Ȃivazova Elena.

Prin hotărârea Judecătoriei Strășeni din 02 martie 2016, a fost respinsă acțiunea înaintată de către Ionașco Alexandru, intervenienți principali Ȃivazova Elena și Ionașco Maria către Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia cu privire la evacuarea din imobilul format din teren aferent XXXXXXXX, casa de locuit XXXXXXXX.xx și construcție XXXXXXXX.xx, situat pe XXXXXXXX. A fost constatat dreptul de abitație după Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia, asupra imobilului format din teren aferent XXXXXXXX, casa de locuit XXXXXXXX.xx și construcție XXXXXXXX.xx, situat pe XXXXXXXX. Au fost obligați Ionașco Alexandru și Ionașco Olga să nu creeze obstacole lui Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia la exercitarea dreptului de abitație, folosirea imobilului format din teren aferent XXXXXXXX, casa de locuit XXXXXXXX.xx și construcție XXXXXXXX.xx, situat pe XXXXXXXX.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, a fost admis apelul declarat de Ionașco Alexandru și apelul declarat de Ionașco Olga. A fost casată integral hotărârea Judecătoriei Strășeni din 02 martie 2016 și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă integral cererea de chemare în judecată înaintată de Ionașco Alexandru împotriva lui Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia, intervenienți principali Aivazova Elena și Ionașco Maria cu privire la evacuarea, fără acordarea altui spațiu locativ.

A fost dispusă evacuarea lui Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia, împreună cu copiii minori Ionașco Daniela și Ionașco Andriana, domiciliați în XXXXXXXX, din bunul imobil format din terenul aferent cu nr. cadastral XXXXXXXX, casa de

locuit cu nr. cadastral XXXXXXXXX.01 și construcție cu nr. cadastral XXXXXXXXX, situat pe str. XXXXXXXXX, fără acordarea altui spațiu locativ.

A fost respinsă, ca fiind neîntemeiată cererea lui Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia împotriva lui Ionașco Alexandru și Ionașco Olga cu privire la constatarea dreptului de abitație și obligarea de a nu crea obstacole în folosința spațiului locativ.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat violarea de către Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia a dreptului de proprietate a lui Ionașco Alexandru, asupra imobilului în litigiu, în corespundere cu prevederile art. art. 315 alin. (1) și (2) și 316 alin. (1) și (2) Cod civil, în redacția Legii nr. 1107-XV din 06 iunie 2002, și a probatoriul administrat și circumstanțele de fapt ale speței.

Raportând prevederile art. 374 alin. (1) și art. 376 alin. (1) Cod civil, la circumstanțele de fapt, instanța de apel a considerat necesar de a dispune evacuarea pârâților Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia și a membrilor familiei lor, din încăperile amplasate pe XXXXXXXXX, deoarece, aflarea acestora în continuare în imobilul litigios, încalcă dreptul de proprietate a lui Ionașco Alexandru, asupra bunurilor imobile, deținute în proprietate.

Instanța de apel a respins argumentele intimaților Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia precum că, dețin dreptul de abitație asupra bunului imobil litigios, or, aceste afirmații sunt lipsite de suport probatoriu și juridic.

La fel, instanța de apel a reținut că, din prevederile art. 424 alin. (1), (2) și (3) din Codul civil, reiese că legiuitorul a prevăzut expres condiția constituirii dreptului de abitație și momentul nașterii acestui drept, de la efectuarea înscrierii respective în Registrul bunurilor imobile. Deci, la instituirea abitației este necesar de respectat dispozițiile legale, privind înregistrarea dreptului în Registrul bunurilor imobile, în cazurile când obiect al acestor drepturi, este un bun imobil.

Instanța de apel a considerat drept neîntemeiată, concluzia instanței de fond cu referire la constituirea dreptului de abitație, asupra bunului imobil amplasat pe XXXXXXXXX, în favoarea lui Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia, deoarece aceste pretenții sunt lipsite de suport legal. Or, faptul că Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia s-au instalat, cu traiul în imobilul respectiv, după căsătorie și continuă să locuiască în acest imobil în prezent, fără acordul proprietarului, chiar și în situația că aceștia nu dispun de o altă locuință, nu poate servi temei de instituire a dreptului de abitație a lui Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia, în locuința, care la moment constituie proprietatea lui Ionașco Alexandru, ultimul neavând nici o obligație față de Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia, de a-i asigura cu locuință.

De asemenea, instanța de apel a constatat că, atât de către Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia, în cererea de chemare în judecată, cât și de instanța de fond, în motivarea hotărârii adoptate, a fost invocat faptul că dreptul de abitație al lui

Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia, a fost constituit în cadrul examinării pricinii civile, la cererea de chemare în judecată depusă de Procurorul raionului Strășeni, în interesele lui Ionașco Alexandru, împotriva lui Ionașco Gheorghe cu privire la evacuarea din casa de locuit și cererea lui Ionașco Gheorghe împotriva lui Ionașco Alexandru cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil. În acest sens, instanța de apel a reținut că, nici în dispozitivul hotărârii Judecătoreiei Strășeni din 14 iulie 2010, și nici în dispozitivul deciziei Curții Supreme de Justiție din 08 decembrie 2011, în cauza civilă menționată, nu a fost indicat faptul că se instituie dreptul de abitație a lui Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia, în bunurile imobile amplasate pe XXXXXXXX.

Totodată, instanța de apel a menționat că invocarea de către intimații Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia a prevederilor hotărârilor judecătorești menționate, nu este justificată și nici nu are o forță probatorie în conformitate cu art. 123 alin. (2) Cod de procedură civilă, pe motiv că constatările, doar din partea dispozitivă a unei hotărâri, are puterea lucrului judecat, așa cum rezultă din interpretarea prevederilor art. 123 alin. (2) Cod de procedură civilă.

Mai mult, instanța de apel a menționat că, Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia nu au prezentat probe, ce ar confirma înregistrarea în Registrul bunurilor imobile, a dreptului acestora, de abitație în bunul imobil situat în r-ul Strășeni, s. Cojușna, str. M. Viteazu 41, iar, din materialele cauzei rezultă că, careva grevări sau drepturi reale ale altor persoane, asupra acestui bun imobil, la moment nu sunt înscrise.

În acest context, instanța de apel a reținut și prevederile art. 37 alin. (1) Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998, care indică că, consecințele juridice ale înregistrării, apar după efectuarea înscrierii despre drepturile asupra bunului imobil în registrul bunurilor imobile. După efectuarea înscrierii în registrul bunurilor imobile, data autentică a înregistrării este data primirii cererii de înregistrare, care trebuie să fie inclusă în condica de cereri.

Prin urmare, instanța de apel a indicat că instalarea lui Ionașco Gheorghe, în bunul imobil litigios, precum și întreținerea imobilului, nu servește temei de constituire a dreptului de abitație, în bunul imobil litigios, atât timp cât acest drept nu a fost înscris, în modul stabilit, în Registrul bunurilor imobile.

La fel, instanța de apel a remarcat că dreptul de proprietate a lui Ionașco Alexandru, asupra imobilului în litigiu, nu a fost contestat, iar dispoziția art. 424 alin. (3) Codul Civil, este imperativă și nu poate fi interpretată extensiv. Or, a fost stabilit cu certitudine că, potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile, Ionașco Alexandru este proprietarul bunului imobil, situat în r-ul Strășeni, s. Cojușna, str. M. Viteazu 41, iar dreptul de proprietate a fost înregistrat la 26 februarie 2002.

De altfel, instanța de apel a reținut că, instanța de fond, neîntemeiat, la admiterea acțiunii depuse de Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia, a aplicat prevederile Codului cu privire la locuințe al RSS Moldovenești, stabilind faptul că legea civilă, nu are efect retroactiv, însă la soluționarea cererii de chemare în judecată depuse de Ionașco Alexandru, a indicat că Codul cu privire la locuințe al RSS Moldovenești, este abrogat și nu este aplicabil speței. Astfel, la caz, instanța de apel a constatat că instanța de fond a aplicat duble standarde, în privința părților la proces, fapt ce este inadmisibil.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2018, au fost admise cererile de corectare a greșelilor. Au fost corectate greșelile, care se conțin în partea dispozitivă a deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, și anume, în partea ce ține de înscrierea corectă a nr. cadastral al casei de locuit din XXXXXXXX- nr.XXXXXXXX, urmînd a fi indicat corect nr. cadastral XXXXXXXX, cît și în partea ce ține de înscrierea corectă a nr. cadastral al terenului aferent - urmînd a fi înscris corect nr. cadastral XXXXXXXX. A fost corectată greșeala strecurată la f.d. 5 a deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, fiind indicat greșit, numele Vioară Natalia, corect urmînd a fi indicat -Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia. A fost corectată greșeala strecurată la f.d. 5 alin. (5) a deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, fiind indicat greșit numele Ionașco Ion, corect urmînd a fi indicat numele Ionasco Alexandru. A fost corectată greșeala strecurată în decizia Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017 fiind indicat greșit numele Ionașco Maroa, corect urmînd a fi indicat -numele Ionashko Măria.

La 16 ianuarie 2018, Ionașco Gheorghe, a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, cu menținerea hotărîrii Judecătoria Strășeni din 02 martie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ionașco Alexandru împotriva lui Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia, intervenienți principali Ȃivazova Elena și Ionașco Maria cu privire la evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ și cererea lui Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia împotriva lui Ionașco Alexandru și Ionașco Olga cu privire la constatarea dreptului de abitație și obligarea de a nu crea obstacole în folosința spațiului locativ.

În motivarea cererii de recurs, recurentul Ionașco Gheorghe a invocat că, instanța de apel nu a indicat motivele, care au determinat concluziile acesteia și legea aplicabilă speței, inclusiv nu a apreciat probele prezentate de părți.

Recurentul a menționat că prin hotărîrea judecătoria Strășeni din 14 iulie 2010, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de procurorul raionului Strășeni, în interesele lui Ionașco Alexandru, împotriva lui

Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia cu privire la evacuarea forțată împreună cu membrii familiei, ca fiind neîntemeiată, totodată, instanța a respins acțiunea lui Ionașco Gheorghe către Ionașco Alexandru cu privire la recunoșterea dreptului de proprietate asupra casei de locuit. Hotărîrea menționată, fiind contestată, a fost menținută prin decizia Curții de Apel din 20 ianuarie 2011 și decizia Curții Supreme de Justiție din 08 decembrie 2011.

Astfel, recurentul Ionașco Gheorghe a indicat că motivul respingerii cererii privind evacuarea lui Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia, din casa de locuit din XXXXXXXX, a constituit faptul că instanța de judecată a constatat că Ionașco Gheorghe, împreună cu familia, s-a instalat cu traiul și locuiesc, în imobilul menționat, cu acordul proprietarului acestuia, Ionașco Alexandru.

Recurentul a invocat că prin hotărîrea judecătorei Strășeni din 14 iulie 2010, instanța de judecată a constatat că în luna octombrie al anului 2002, reclamantul Ionașco Alexandru, avînd stabilit domiciliul în casa proprie, situată pe str. M. Viteazu 263, a permis fiului său, Ionașco Gheorghe, împreună cu membrii familiei acestuia, să se stabilească cu traiul în casa de locuit de pe XXXXXXXX. Astfel, a indicat că, în conformitate cu art.130 al Codului cu privire la locuințe, membri familiei proprietarului casei de locuit (art.56 din prezentul Cod), instanța de judecată a concluzionat că, pîrîtul Ionașco Gheorghe, fiind membrul al familiei lui Ionașco Alexandru, care este proprietar al casei de locuit de pe XXXXXXXX, ultimul era în drept de a permite stabilirea, cu traiul a fiului său, împreună cu membri familiei acestuia, în casa de locuit, menționată.

Totodată, recurentul a indicat că, instanța de judecată a considerat că nu poate fi reținut argumentul reprezentatului reclamantului Ionașco Alexandru, avocatul Drăguță Pentru, precum că pîrîtul Ionașco Gheorghe, urmează a fi evacuat din casa de locuit în baza art. 376 Cod civil, deoarece instanței de judecată nu i-a fost prezentată nicio probă pertinentă și admisibilă, care ar confirma faptul că pîrîtul Ionașco Gheorghe, a uzurpat casa lui Ionașco Alexandru și l-a privat ilegal pe acesta de posesiune, deoarece în speță, însuși Ionașco Alexandru a acordat dreptul de abitație, în casa de locuit de pe XXXXXXXX, fiului său, Ionașco Gheorghe și membrilor familiei acestuia.

La fel, recurentul Ionașco Gheorghe, a indicat că, în ședință de judecată, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de procurorul raionului Strășeni, în interesele lui Ionașco Alexandru, împotriva lui Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia cu privire la evacuarea forțată împreună cu membrii familiei, și cererea depusă de Ionașco Gheorghe către Ionașco Alexandru cu privire la recunoșterea dreptului de proprietate asupra casei de locuit, a fost confirmat faptul că Ionașco Gheorghe, locuiește în casa de locuit de pe XXXXXXXX, din luna octombrie 2002 și pe parcurs a efectuat reparația acestui imobil, a instalat

telefonul, a conectat casa la traseul de gaze naturale, a construit garaj și a făcut alte lucrări pentru a îmbunătăți imobilul dat, însă proprietarul imobilului, este Ionașco Alexandru, dreptul de proprietate al acestuia fiind înregistrat în registrul bunurilor imobile în baza contractului de donație.

Astfel, recurentul Ionașco Gheorghe a menționat că, faptele stabilite prin hotărârea judecătoreii Strășeni din 14 iulie 2010, în conformitate cu art. 123 alin. (1) Cod civil, sunt obligatorii pentru instanța, care judecă pricina și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte pricini civile, la care participă aceleași persoane.

Luând în considerare faptele stabilite prin hotărârea judecătoreii Strășeni din 14 iulie 2010, recurentul a invocat că Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia dispun de dreptul de abitație în casa de locuit din XXXXXXXX, iar acțiunile lui Ionașco Alexandru și Ionașco Olga, prin care le îngrădesc dreptul de posesie, sunt nelegitime, în conformitate cu prevederile art. 424 Cod civil.

Recurentul Ionașco Gheorghe a solicitat recunoașterea dreptului de abitație în 1/2 cotă parte, din gospodăria, situată în XXXXXXXX, cu obligarea lui Ionașco Alexandru și Ionașco Olga, de a nu le crea obstacole, în folosirea odăilor, din casa de locuit și terenul aferent, care constituie 1/2 cotă parte din gospodăria din XXXXXXXX.

Totodată, recurentul Ionașco Gheorghe a solicitat obligarea intimaților Ionașco Alexandru și Ionașco Olga, de a perfectă actul juridic, pentru înregistrarea în Registrul bunurilor imobile a dreptului de abitație, pentru a avea posibilitatea de a încheia contracte individuale, cu furnizorii de energie electrică, gaz, apă și telefonie.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, a fost expediată participanților la proces la o dată necunoscută (f.d.9, vol. III), însă la materialele cauzei lipsește dovada recepționării acesteia.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de către Ionașco Gheorghe la data de 16 ianuarie 2018 (f.d.44-49), cu respectarea termenului indicat la art. 434 Cod de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ionașco Gheorghe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs, cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs depusă de Ionașco Gheorghe, nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Subsidiar se menționează că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv, numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de Procedură Civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO, în jurisprudența sa, a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder

împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare, depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective. Trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile, care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 Cod de procedură civilă și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ionașco Gheorghe, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

A considera inadmisibil recursul declarat de Ionașco Gheorghe, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ionașco Alexandru împotriva lui Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia, intervenienți principali ăivazova Elena și Ionașco Maria cu privire la evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ și cererea cererea depusă de Ionașco Gheorghe și Ionașco Lilia împotriva lui Ionașco Alexandru și

Ionașco Olga cu privire la constatarea dreptului de abitație și obligarea de a nu crea obstacole în folosința spațiului locativ.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan